

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:20

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gruodžio-December 14 d., 1970 m.

Kaina 10c

293

IZRAELIS ZADA PRADĖTI TAIKOS DERYBAS

ELEKTROS KRIZĖ BRITANJOJE

LONDONAS. — Britanijos karalienė paskelbė Britanijoje pavojaus stovį ir suteikė vyriausybei ypatingas galias elektros pramonės kontrolei. Elektros pramonės darbininkų atsisakymas dirbti viršvalandžius ir iš to atsiradęs energijos trūkumas palietė visą Britaniją. Vyriausybė uždraudė visas elektrines dekoracijas Kalėdų proga, įsakė užtemdyti krautuvinių langus ir šviesų reklamas. Karalienės dekretas leidžia vyriausybei siųsti į elektros jėgaines kariuomenę. Visi gyventojai raginami taupyti elektrą.

Darbo unių kongreso pirminkas griežtai išpeikė konservatorių valdžios priemones elektros pramonėje. Unijos nusiileisiančios valdžiai ir kovosiančios už savo teises.

Iš visos Britanijos ateina žinios apie gyventojų spaudimą elektros darbininkams. Tavernose, krautuvėse elektrikai neaparnaujami. Iyky muštynių, boikotų. Net britų televizijos diskusijose vienas ūkininkas puo lė mušti elektrikų uniųs pareigūn, sakdamas, kad jo ūkio pajamos dėl elektros sumažėjimo turėjo didelių nuostolių, išstipo 4,000 jo viščiukų.

Eltos biuletenis italų kalba

Lietuvos žydų protestas

Elta-Press, biuletenis italų kalba, nr. 9, 1970 m. Turiny: daug vietos skirta Vilniaus bibliotekos 400 m. sukakčiai, aprašytas L. Katalikų mokslo akademijos suvažiavimas Toronto, Kanadoje. PET sesijos nutarimai New Yorke.

Biuletenis plačiai pateikė svarbų dokumentą — Lietuvos žydų protestą J. Tautoms. Žydai nusiskundė Maskvos vykdymu, prieš žydus nukreiptu persekiojimu. Protestas buvo pasiųstas J. Tautų Žmogaus teisių komisijai ir Izraelio min. pirminkui. Plačiai išdėstyti žydų skriaudimo okup. Lietuvoje duomenys. Elta-Press redakcija savo komentare nurodo į žydų tautybės gyventojų Lietuvoje padėti nuo senųjų laikų iki nepr. Lietuvos laikmečio ir nacių rusų okupacijų.

Daroma išvada, kad žydai, ne vienu metu turėję teisių bei privilegijų, nepr. Lietuvoje buvę iškinti į Seimą ir t. t. Tačiau 1941 m., rusams okupavus Lietuvą, šalia lietuvių, į Sibirą buvo išvežti ir žydai. Dar liūdnas likimas juos laukė nacių okupacijos metu. Kaip biuletenis pabrėžia: nepriklausomoje Lietuvoje žydai nebuvo persekiojami net negalima lyginti su buvusiu laisvosios Lietuvos laikmečiu. Biuletenis, Romoje leidžiamas, paskelbė ir eilę žinių apie naujus suvaržymus, pastaruoju metu nukreiptus prieš Bažnyčią bei dvasininkus Lietuvoje. (E)

Sovietai atšaukia Bolšoi gastroles

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė, kad yra atšaukiamos Bolšoi teatro baletų ir operos gastroles Amerikoje. Jos turėjo įvykti balandžio ir gegužės mėn. Sovietų pareiškime sakoma, kad Amerikos vyriausybė nesuvaldo prieš sovietų sistemą Amerikoje vykdomų zionistų provokacijų ir išsišokimų. Tokioje sąlygoje esą neįmanoma tęsti gastolių, kurios buvo numatytos paskutiniame kultūrinio santykiavimo sutartyje.

IŠ VISO PASAULIO

BONA. — Vokietijos dešiniųjų protesto demonstracija prieš sutartį su Lenkija buvo palydėta smurto veiksmų. Apie 1,000 šios sutarties priešų kaltino kancelerį Brandtą išdavimu. Susirinko ir nemažas būrys priešingai galvojančių, kurie giedojo komunistų internacionalą ir koliojo demonstruojančius "naciškom kiaušlėm".

KAIRAS. — Egipte lankosi aukšta partijos delegacija, vadovaujama centro komiteto sekretoriaus Boris Ponomarevo. Vyksta derybos su Egipto socialistų uniya.

BERLYNAS. — Rytų Vokietija paskelbė, kad šių Kalėdų proga nebus jokių palengvinimų pereiti Berlyno sieną. Kalta esanti Bonos laikysena. Vakarų Berlyno valdžia paskelbė, kad geriams santykiams tarp rytų ir vakarų vokiečių trukdo tik Ulbrichto režimas.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskyrė du naujus generolus: moterį Jeanne Holm, kar aviacijos moterų korpuso direktorių ir astronautą McDivitt, kuris iki šiol buvo aviacijos pulkininkas.

WASHINGTONAS. — Amerika ir Sov. Sąjunga pratęsė žuvų apsaugos Atlanto vandenyne susitarimą dar dviem metams.

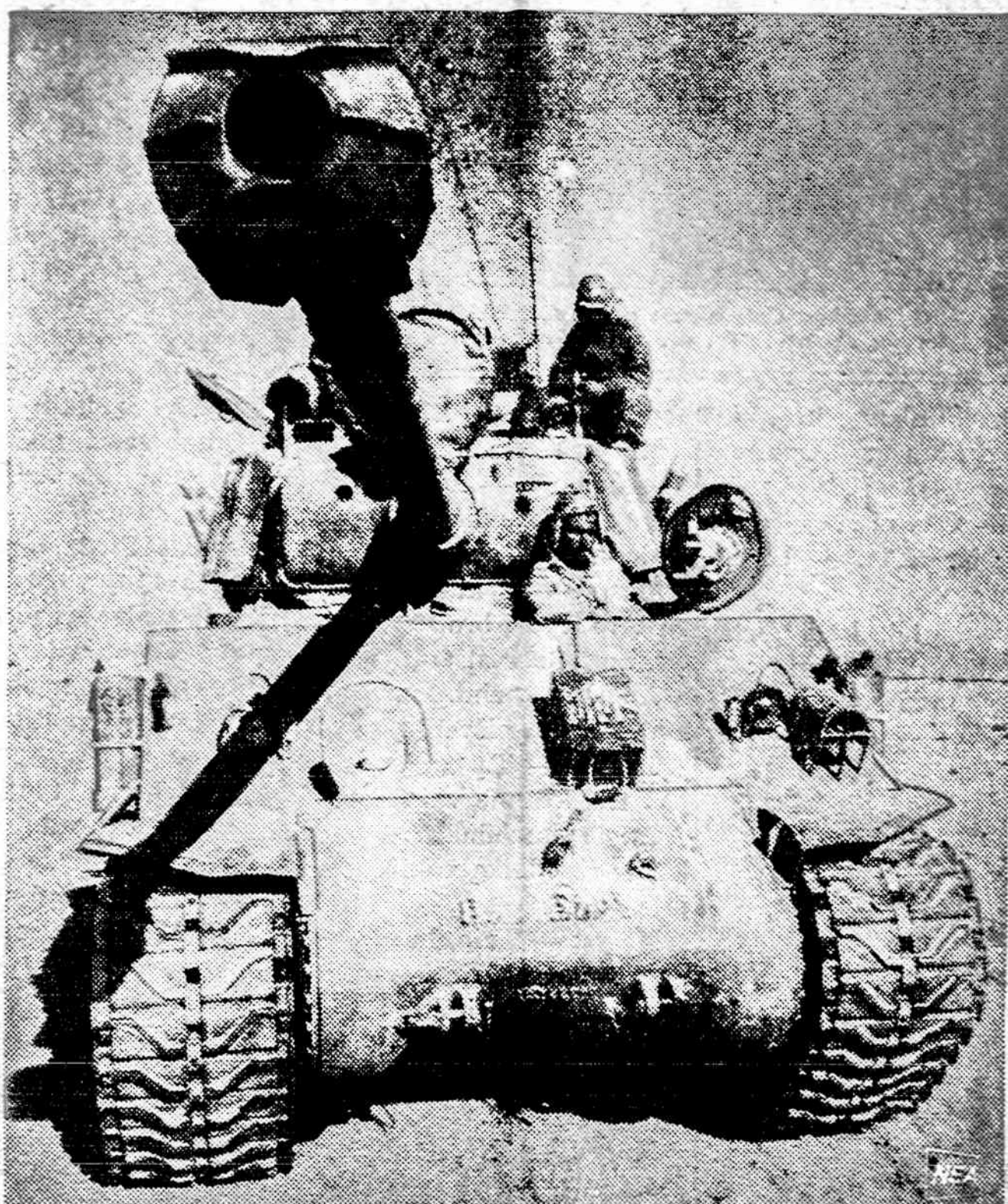
Jugoslavijos Tito nelankys Italijos

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito atidėjo savo oficialią vizitą Italijon todėl, kad italų užsienio reikalų ministras Aldo Moro parlamente pareiškė, kad Italija neatsisako savo reikalavimų Istorijos puslalyje, į pietus ir rytus nuo Triesto miesto.

Triestas ir apylinkės seniai buvo Jugoslavijos-Italijos nesutarimų priežastis. Po Pirmo Pasaulinio karo Triestą okupavo Italija ir 1923 m. Lausano sutartis jį priskyrė Italijai. Jugoslavija atsiėmė Triestą po II-o Pasaulinio karo. Londono Memorandumas, kuriame dalyvavo Amerika, Britanija, Italija ir Jugoslavija padalino visą sritį 1954 metais į dvi dalis, Triesto miestą atiduodamas Italijai, o apylinkes už miesto — Jugoslavijai.

Italija neatsisakė savo interesų jugoslavų valdomoje zonoje ir tą ministeris pareiškė parlamente, vienam atstovui paklausus, ar Triesto klausimai bus aptariami su prezidentu Tito. Šis, išgirdęs apie Aldo Moro atsisakymą, atšaukė savo kelionę.

Kaip žinoma, Amerikos žydų organizacijos suorganizavo ne vieną demonstraciją prieš sovietų grupes Amerikoje. Čikagoje rugpjūčio mėnesį dūmų bomba sutrukdė Moisejevo grupės koncertą.

Izraelio tanko įgula išsisiū manevrų metu dykumoje. Neseniai įvyko dideli Izraelio aviacijos ir šarvuotųjų karo pratimai. Kareiviai buvo rezervistai, atlieka 40 dienų atsarginių apmokymą.

DEMONSTRACIJOS DĖL BASKŲ TEISMO

ROMA. — Baskų nacionalistų teismas Ispanijoje rado atgarsį visoje Europoje, kur vyksta demonstracijos už baskus ir prieš Franco režimą. Šiuo metu penkių karininkų teismas svarsto, kokias bausmes skirti 16 baskų kaltinamųjų. Šveicarijoje, Berne apie 3,000 asmenų demonstravo ir susimušė su policija. Rūšes truko penkias valandas. Demonstravo daugiausia šveicarijoje dirbantieji ispanai. Milane, Italijoje apie 5,000 žmonių reikalavo laisvės Ispanijos darbininkams. Demonstracijoje žuvo vienas jaunas italas studentas. Apie 30 asmenų buvo sužeista.

Romoje irgi policija susirėmė su protesto demonstrantais, kurie bandė pulti Ispanijos delegatūrą Vatikane.

Ispanijoje, San Sebastian mieste, policija suėmė 40 vieno banko tarnautojų, kurie streikavo. Prancūzijoje demonstracijos įvyko Dijon ir Le Havre miestuose. Ispanijos banke Perpignane buvo padėtos trys bombos.

Gynėjai remiasi įsakymu iš aukščiau

FORT BENNING. — Leitenanto William Calley kariniam teisme prokuroras baigė savo kaltinimus. Penki liudininkai pasakė teismui matę, kaip leitenantas Mylai kaime, Pietų Vietname, žudė civilius gyventojus: moteris, vaikus ir senelius. Jis kaltinamas nužudęs 102 civilius. Gynybos advokatai pradėjo kviesti savo liudininkus. Jie stengiasi įrodyti, kad leitenantas elgėsi pagal įsakymus iš aukščiau. Tas žudynes matę aukštesni karininkai ir leit. Calley nestubdė.

Kada nacių Vokietija pralaimėjo karą, Nuerbergo teismas ir po jo sekę teismai nepriėmė žemesniųjų kariškių pasiteisinimo, kad "buvo gautas įsakymas iš aukščiau". Idomu, kaip pasielgs Amerikos karo teismas?

WASHINGTONAS. — Prezidentas paskyrė naują ambasadorių Jungtinėse Tautose — George Bush, buvusį Texas atstovą kongrese, žibalo milijonierių.

Britanijai trūksta elektros energijos

LONDONAS. — Elektros jėgainių darbininkai Britanijoje privertė premjerą Heath sušaukti specialią ministerių kabineto posėdį. Darbininkų negalima kaltinti teismuose, nes jie nestreikuoja. Streikai elektros pramonėje yra nelegalūs. Darbininkai tik atsisako dirbti viršvalandžius ir laikosi skrupulingai visų darbo taisyklių, kurių sulėtina jų darbą.

Londono mieste elektros tiekimasis sumažėjo 31%. Restorai ir valgyklos švietimui naudoja žvakes, kurių kainos pakilo trigubai. Dangoraižiuose neveikia keltuvai, žmonės lipa laiptais. Televizijos ir radijo stotys dėl elektros stokos pertraukinėja programas.

Darbininkai, kurie uždirba, kaip jau buvo rašyta, sakosi esą Amerikos pilietis ir norėtų išvažiuoti į Ameriką. Jo motina yra Amerikoje gimusi, o tėvas buvo Amerikos pilietis. Sovietų milicija jau du kartus nuvežė Rigermaną nuo JAV ambasados durų.

Šį kartą jis dar nepriėjo prie autobuso sustojimo vietos važiuoti į ambasadą, iš kurios jis gavo pakvietimą, kai prie jo sustojo automobilis ir trys vyrai jį nusivežė. Pradžioje jam buvo pasakyta, kad jis apiplėšęs krautuve. Vėliau jam aiškinta, kad sovietų įstatymai neleidžia piliečiams kontaktuoti užsienio diplomatų. Jei Rigermanas dar kartą pabandys eiti į ambasadą, jis bus pasodintas į kalėjimą. "Mes jau surasime kuo tave apkaltinti, "paaiškino jam milicijoje.

Šį kartą Amerikos diplomatai laukė Rigermano gatvėje, netoli ambasados. Su jais buvo ir keli užsienio korespondentai. Jiems belaukiant, prie jų sustojo automobilis ir keli vyrai, iššokę, kelis kartus laukiančią grupę nufotografavo ir nuvažiojo.

UBULINAS. — Airijos parlamentas turėjo pertraukti darbą dėl triukšmo, kurį opozicija sukėlė, kaltindama vyriausybę už karo meto suvaržymus, koncentracijos stovyklas ir kt. priemonės, kovojant prieš airių nacionalistus, siekiančius jėga prijungti Šiaurinę Airiją.

LAWRENCE. — Nežinomi piktadariai susprogdino Kansas universiteto kompiuterių centrą.

Pamaldos New Yorke

Kudirkos tragedijai — įšdavimui įvykus, gruodžio 6 d. daugelyje miestų vyko lietuvių suorganizuota gedulo diena su pamaldomis bažnyčiose. Ispūdingos pamaldos New Yorke įvyko Sv. Plikio katedroje. Pamaldas koncelebravo septyni kunigai, pamokslą pasakė kun. F. Ruggles-Raugalas. Katedroje lietuvių buvo ligi 1,500, be to ir kitų tautybių gyventojų, negrų ir kt.

Po pamaldų lietuviai su plakatais, reikalaujančiais Kudirkos sugrąžinimo, žygiavo 5 Ave. ir kitomis gatvėmis J. Tautų link. Apie pamaldas, eiseną skelbė New Yorko radijas ir spauda (Daily News). (E)

Gen. MOSHE DAYAN, Izraelio gynybos ministeris, baigė pasitarimus su JAV vyriausybe.

GEN. DAYANAS BAIGĖ SAVO VIZITĄ

NEW YORKAS. — Izraelio gynybos ministeris Dayanas baigė savo pasikalbėjimus Washingtono. Iš jo pareiškimų galima spėti, kad jis negavo iš valstybės departamento visko, ko jis reikalavo. Izraelis pradės su arabais derybas Jungtinėse Tautose, tačiau be jokių sąlygų ar iš ankstinio sienų aptarimo. Dayanas pareiškė, kad Izraelis derėsisi pagal Jungtinių Tautų nustatytas gaires, tačiau Saugumo Tarybos rezoliucijos nesandios Izraeliui šv. Raštas. Dayanas pridėjo, kad nei Jungtinės Tautos nei Amerika nesugebėjo garantuoti praityje Izraelio saugumo ar užkirsti kelią 1967 metų karui. Izraelis todėl turįs pasikliauti daugiausia savo jėgomis.

Nauja Altos valdyba

Praeitą penktadienio vakarą Chicagoje įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdybos posėdis, kuriame buvo pasiskirstyta pareigos. Pirmininkas dr. K. Bobelis.

Vicepirmininkai: Dr. J. Valaitis, T. Blinstrubas, P. Dargis, Dr. Šidlauskas, V. Vepštas ir Kazys Kleiva.

Išdininkas M. Vaidyla, bet pareigas eis teis. J. Zuris. Sekretorius dr. Šimaitis; išdo sekretorius J. Skorupskas; protokolių sekr. V. Mažeika.

Bartkus ir Bobelis padarė pranešimus iš vizito Washingtono. Todėl Altos Valdyba, pasitarusi su kitais veiksniais, prašo lietuvių visuomenę padėti palaikyti Simo Kudirkos reikalą gyva, tai yra ypatingai svarbu, nes Kongreso investigacijos S. Kudirkos išdavimo reikalui ryšium su ateinančiomis Kalėdomis yra atidėtos į pošventinį sesiją.

Todėl Altos Valdyba prašo lietuvių visuomenę ir toliau rašyti laiškus Kongreso investigacijų komiteto nariams, dėkojant už jų padėtas investigacijas ir prašant, kad tas reikalas būtų privestas iki galo, kol visi kaltininkai bus išaiškinti.

Altos Valdyba numato kitą savaitę turėti su spauda ir radijo bei televizijos atstovais konferenciją.

Neleidžia susitikti su amerikiečiais

MASKVA. — Sovietų žydas Leonid Rigerman vėl buvo sulaukęs sovietų saugumo, kad jis negalėtų nuvykti į Amerikos ambasadą, kuri jo laukė. Rigerman, kaip jau buvo rašyta, sakosi esą Amerikos pilietis ir norėtų išvažiuoti į Ameriką. Jo motina yra Amerikoje gimusi, o tėvas buvo Amerikos pilietis. Sovietų milicija jau du kartus nuvežė Rigermaną nuo JAV ambasados durų.

Šį kartą jis dar nepriėjo prie autobuso sustojimo vietos važiuoti į ambasadą, iš kurios jis gavo pakvietimą, kai prie jo sustojo automobilis ir trys vyrai jį nusivežė. Pradžioje jam buvo pasakyta, kad jis apiplėšęs krautuve. Vėliau jam aiškinta, kad sovietų įstatymai neleidžia piliečiams kontaktuoti užsienio diplomatų. Jei Rigermanas dar kartą pabandys eiti į ambasadą, jis bus pasodintas į kalėjimą. "Mes jau surasime kuo tave apkaltinti, "paaiškino jam milicijoje.

Šį kartą Amerikos diplomatai laukė Rigermano gatvėje, netoli ambasados. Su jais buvo ir keli užsienio korespondentai. Jiems belaukiant, prie jų sustojo automobilis ir keli vyrai, iššokę, kelis kartus laukiančią grupę nufotografavo ir nuvažiojo.

Kalbėdamas žydų organizacijos bankete, generolas Dayanas pareiškė, kad visoms kitoms šalims Izraelio klausimas yra tik užsienio politikos aspektas, o pačiam Izraeliui tas klausimas yra — gyvenimo ar mirties. Izraelis negali sugrąžinti arabams visų žemių, nes jos yra Izraelio tėvynė. Jis paminėjo Hebrono miestą užimtoje Jordano srityje. Hebrone yra palaidoti Abromas ir Sara, Hebrone buvo vainikuotas karalius Dovydas.

Dayanas pareiškė, kad jis patenkintas savo vizitu Washingtono. Egiptas reikalauja, kad Amerika neduotų Izraeliui daugiau ginklų ir sustabdytų jų tiekimą, vykstant taikos deryboms. Dayanas atmetė šitokias sąlygas, reikalaujamas Izraeliui lygių teisių su arabais, kurie gaudina ginklų iš sovietų.

Dayano vizito proga Washingtono pasakojamas anekdotas apie prezidento Nixono ir Izraelio premjerės Golda Meir pasikalbėjimą. Aptarę Vietnamo karą ir Vidurinių Rytų konfliktą, abu nutarė, kad abiejų padėtis yra nelengva. Nixonas pastebėjęs, kad Izraelis turįs gerų karo vadų, kuriuos jis norėtų paskolinti iš Izraelio, ypač generolą Dayaną ir generolą Rabina. Golda Meir atsakiusi: "Gera, mes galime pasiųsti, jūsi imkite tuos du generolus ir duokite man du: General Motors ir General Electric."

Detroito lietuvių laiškas spaudai

DETROITAS. — Lietuviškų organizacijų centras Detroito, neseniai suorganizavęs gerai pavykusią protesto dėl Simo Kudirkos išdavimo demonstraciją, pasiuntė "Detroit News" laikraščiui ilga laišką, kurį tas laikraštis išsiėjo praėjusį penktadienį. Laiške nurodoma, kad Simas Kudirka nebuvo rusas, nebuvo paprastas pabėgėlis, bet buvo lietuvis, bėgęs nuo svėtimos jėgos okupacijos ir persekiojimo. Tas jį padaro politiniu pabėgėliu.

Laiškė plačiai nušviečia Lietuvos istoriją, jos okupacijos ir dabartinę padėtį. Paminima, kad jūreivio pavardė yra ta pati, kaip garsaus Lietuvos himno autoriaus ir kovotojo už Lietuvos laisvę Vinco Kudirkos. Lietuvių laišką pasirašė DLOCo pirmininkas Bernardas Brizgys ir sekr. Saulius Šimoliūnas.

Platus atgarsis

Eltos gautomis žiniomis iš V. Europos, įvairių kraštų spaudoje Simo Kudirkos išdavimo atgarsis labai platus. Apie įvykį išsamiai rašė Vak. Vokietijos, Prancūzijos, Italijos ir Ispanijos spauda. Elta taip pat patyrė apie labai didelį dėmesį ir Australijos spaudoje. (E)

IS PASIENIECIO DIENORAŠCIO

(Tęstinys)

TELEFONOGRAMA

Kartais skubūs reikatai ar parėdymai buvo perduodami telefonogramomis. Vieną dieną iš Hanoverio buvo perduota telefonograma, kad iš stovyklos septyni vyrai privalo atvykti į Hanoverį. Tai reikalaujanti CIA (Amerikos karinė žvalgyba).

Vyrai vyksta į Hanoverį, lan kosi įvairiose įstaigose. Niekas nieko nežino. Ir jokios telefonogramos iš ten nebuvo pasius-ta. Matyti, kas nors tą telefo-nogramą sufabrikavo. Atvykusiems vyrams buvo pasakyta, kad važiuotų namo ir įvairias te-lefogramas išsiaiškintų DP-CSe.

O komunistiniuose laikra-čiuose J. Molis skelbė, kad Watenstedto stovykloje gyve-ną daug karo nusikaltėlių, ku-riais net Amerikos karinė žval-gyba susidomėjusi.

Sumuštas į Lietuvą norėjės grįžti.

Stovykloje gyveno jaunas buv. Plechavičiaus armijos, vėliau įjungtas į vokiečių armi-ją Mečys (pavardės neminė-siu). Judrus, paslaugus vaiki-nukas. Bet kada pasigerdavo, tapdavo tikras "velniukas". Vieną dieną su latviu pasigėrė ir pradėjo merginas kirkinti, prie moterų lišti ir negražiai blevygoti.

Stovyklos policija, negalė-dama geruoju sutvarkyti, pa-ėmė jį už pažastų ir nusivedė į daboklę išsimiegoti. Daboklė buvo vadinamas vienas bunke-riukas.

Po kelių dienų komunisti-niuosia laikraščiuose buvo skel-biama, kad Watenstedto sto-vykloje Mečys pareiškęs norą grįžti į Lietuvą, bet stovyklos komitetininkai baisiai jį mušė ir grįžti į Lietuvą neišleidė.

Po šių žinių paskelbimo vieną dieną į raštinę įeina rusų repa-tiacijos storas karininkas, an-glų karininkas ir ginkluotas kareivis. Jie atsivedė anglų kalbas vertėją latvę Vaganovą. Lėjęs į raštinę, anglų karinin-kas pareiškė: "Jūs sumušėt Mečį, norėjusį grįžti į Lietu-vą?" Atsakiau, kad tokio da-lyko nesu girdėjęs. Klausite ką patį. Pakviestas į raštinę, Mečys mandagiai anglams nu-silenkė ir ramiai, lyg dar būtų kareivis, atsisėjo prie durų. Anglų karininkas pakvietė ar-čiau prie stalo. Prasideda tar-dymas. Anglų karininkas per-vertėją Vaganovą klausia: "Ar moki rusiškai?"

Mečys atsakė, kad mokas, bet su politruku rusiškai ne-kalbėjęs. Vaganovą, kreip-damasis į mane, paklausė ar negalėčiau būti vertėju. Atsa-kiau, kad jai mielu noru pa-tarnausiu, bet politruku — ne.

Rusų karininkas pastebėjo, kad jis nesąs politrukas, bet garbingos sovietų aviacijos ka-rininkas.

Atsakiau, jog dar blogiau, kai aviacijos karininkas tam-pa paprastu politruku. Vaga-novą prašo būti korektiškes-niu.

Vertėju pakviečiamas maši-noje sėdėjęs mašinijos atsivež-tas aukštas, sulinkęs vyras, pa-varde Baranauskas.

Alpinistas Mitch Michaud šiais metais užlipo ant aukščiausio kalno visose 50 Amerikos valstijų. Tai dar niekieno nebandytas rekordas.

Anglų karininkas kreipda-masis į Mečį klausė: "Ar buvai muštas?"

Mečys: — Buvau. . . Anglų karininkas: — Už ką tave mušė?

Mečys: — Už tai, kad girtas būdamas bobas kirkinau.

Rusų karininkas: — Ir labai sužalojo?

Mečys: — Tur būt, ne labai mušė. Girtas būdamas nieko neatsiminiau. Bet išsimiegojęs bunkeryje, ryte atsikėlęs jo-kių mėlynių neradau ir niekur neskaudėjo.

Rusų karininkas: — Mus pa-siekė žinia, kad tave mušė už tai, kad į tėvynę norėjai grįžti.

Mečys: — Koks durnius ga-lėjo tą sakyti. . .

Anglų karininkas: — Tai tu

nenorėjai grįžti į Lietuvą?

Mečys: — Pakol Lietuva ru-sų okupuota — negrįšiu.

Anglų karininkas: — Tai kodėl tu taip pyksti ant rusų?

Mečys: — Pyktum ir tu, jei-gu tavo tėvus, brolius ir seseris visai nekaltai ištrėmtų į Sibirą.

Anglų karininkas: — Tai kodėl tavęs neišvežė?

Mečys: — Tą dieną buvau pas tetą kitame valsčiuje.

Anglų karininkas: — Pali-kai ir visą laiką vokiečių armi-joje buvai?

Mečys: — Taip, buvau ir jei-gu kas nors kariaus su rusais ir vėl eisiu kariauti.

Rusų karininkas: — Tavo tė-vai senai grįžo į tėvynę ir lai-mingai gyvena.

Mečys: — Nėmeluok, rupū-žė. . .

Baranauskui išvertus rupū-žę į "liagušką" (varlę), rusas skaniai nusijuokė.

Vaganovai kažką anglų ka-rininkui pasakius, sis liepė Mečiui eiti savo keliais. Dar norėjo su stovyklos komendan-tu kalbėti, bet šiam nesant stovykloje, visi apleido stovyk-lą.

Prie raštinės visą laiką suki-nėjosi Mikuckis. Su Baranaus-ku jis trumpai pasikalbėjo.

Juškenas "pakartas"

Mikuckis beveik kasdien atėdavo po porą kartų į raš-tinę. Atėdavo, pajaukandavo, "riebesni" anekdotą papasako-davo. Paprastai apie vieną ki-tą stovyklos gyventoją pasite-raudavo. Jeigu būdavome už-imti darbu, netrukdydavo, at-siprašęs išėdavo.

Vieną pavakarį atėjęs pra-dėjo teirautis apie Latvijos lietuvių Vytautą Daukšą ir latvi Hugo Honigs. Aš nieko apie juos nežinojau, tai klausinėjo latvę Pintiką. Apie Daukšą mažai teiravosi. Jis tik latvių SS daliniuose buvo. Ką apie Honigs papasakojo Pintikis — neprisimenu. Padėkojęs išėjo.

Sekandį dieną atėjus į raš-tinę, tuojau skambinimai iš DP-Cs, kad vienas latvis, Vy-tautas Daukša ir Hugo Honigs rakties metu atsiradę rusų re-patriacijos stovykloje. Honigs pasakė, kad jis norėjęs drau-gę paimti ir žmoną bei dukte-rį, bet bijojęs stovyklos va-dovybės keršto.

Pakvietus į raštinę Honigs žmoną ir dukterį, jos paaiški-no, kad niekas jų nelaikęs ir jos iš jokios stovyklos vadovy-bės jokių nemalonumų neturė-jusios. Jos pačios bijančios grįžti. Jeigu jos sužinos, kad jų vyras ir tėvas ne į Sibirą, bet į Latviją nuvežtas, ir ten apgyvendintas, tai jos, gal būt, vėliau grįšiančios. Tą patį jos pareiškė nuėjusios ir DP-Cs. Tuo viskas ir pasibaigė. Po ko-kios savaitės ir tos moterys iš stovyklos pranyko.

Pasidare labai įtartinas Mi-kuckio teiravimasis dėl išvy-kusių į Latviją asmenų. Besėdėdamas raštineje, pri-

siminiau Zarasuose prokuroro Kubiliaus paskaitas. Jis labai įdomiai policijos mokomajame būry kalbėdavo apie įvai-rius nusikaltimus ir nusikal-tėlius. Vienoje paskaitoje aiš-kino, kad kriminaliniu nusi-kaltėliu gali tapti ne tik pap-rastas žmogelis, bet ir kuni-gas, vienuolis, karininkas ir net "labai gerbiamas asmuo".

Kaipio pavyzdį paėmė prel. Oli-šauskų, kuris buvo teisiamas už nužudymą Ustijonauskie-nės ir karininką Sutkaitį mėgi-musi banką apiplėšti.

Kitoje paskaitoje aiškino apie šnipus. Juos suskirstė į kelias kategorijas: idėjinius, dirbančius už pinigų, šanta-žuotojus, kerštančius savo konkurentams, valdžia nepa-tenkintus ir panašiai. Jis pa-žymėjo, kad aiškinant šnipų bylas reikėtų kaip tik daugiau kreipti dėmesį į aukštas parei-gas einančius, labai gerbia-mus ir valstybei bei tautai nu-sipelnčius asmenis. Kitos valstybės kaip tik stengiasi šnipą gauti tokių žmonių tar-pe. Čia jis kaipio pavyzdį nu-rodė rusų Gaponą, Azefą, mū-sų Kleščinskį ir net (neatsime-nu kokios valstybės) ministrį.

Pergalvojęs jo pamokas, din-gtelėjo mintis, jog Mikuckis, kad ir taip garbinamas, ar kar-tais nėra įtrauktas į rusų šnipų eiles.

Viename tautinio komiteto posėdyje pradėjau savo mintis dėstyti, įtardamas Mikuckį esant rusų šnipu. Papasako-jau Daukšos ir Honigs įvyki. Tos mano mintys iššaukė ko-mitete nepasitenkinimą ir nu-sistebėjimą. Buv. policijos val-dininkas nedvejodamas pareiškė, kad ko gero, ar aš pats nesu komunistų nupirktais. Anot jo, nusipelnusio žmo-gaus šmeižimas — tai komunis-tams patsidavusio darbas.

Atsiprašiau ir atsiėmiau sa-vo įtarimą. Po poros dienų at-ėjo į raštinę blokų seniūnai Ka-siulis ir Andriūšaitis ir pradė-jo pasakoti, kad buvęs polici-jos valdininkas ir vienas kari-

ninkas papasakoję stovyklos gyventojams, jog jie surinkę "tikras" žinias, kad aš būda-mas Lietuvoje sudegines net 26 pienines ir sėdėjęs Utenos ka-lėjime. Dabar aš jau bolševi-kų šnipas ir reikia manęs saugo-tis. Kadangi nei tų pieninių deginau, nei Utenos kalėjime sėdėjau, tai per daug nesijau-dinau.

Parašęs vieną skelbimą nu-nešiau ant lentos iškabinti. Ateinu ir matau: sienoje įkal-ta didžiausia vinis, padaryta iškamša ir pakartas "Juškenas". Apačioje parašas: Pakartas komunistų šnipas Juškenas.

Sutiktas tas pats buv. polici-jos valdininkas maždaug taip pasakė: — Šį kartą tik tavo iš-kamša pakarta. Bet jeigu dar šneisi mūsų patriotas ir Lietu-vos didvyrius, tai tikrai būsi pakartas.

Dar tą pačią dieną tas pats komitetas mane reabilitavo. Bet jau apie Mikuckį daugiau ką nors bijojau pasakyti. Ką gi? Nagi pagavę imis ir pakars.

— pamaniau. Po to įvykio Mi-kuckis atėdavo į raštinę ir net pagyrė, kad įtardamas jį šni-pu nepadariau nieko blogo. Bet jis, Dieve gink, tiek nuo komunistų kentėjęs, negi galis jiems dirbti.

Jeigu nebūtų komunistinė spauda paskelbusi jo "nuopel-nų" ir neišdavusi jo slapyvar-džių, tai iki šios dienos nebūtų buvę aišku, kas stovykloje tas velniavas išdarinėjo. Taigi, kartais reikia būti atsargiems ir su tariamais "garbingais as-menimis".

Keista, kad kai buvome kar-tu vienoje stovykloje, tai Mi-kuckis neišleikė jokių Juškėno nusikaltimų. Bet grįžęs į Lie-tuvą jis paskelbė komunisti-niuose laikraščiuose aibes įvai-rių mano "nusikaltimų", neiš-skiriant net lenkų kankinimų.

Dar kartą su aukštais ta-turais: Dieve, duok jam dangų. Tai tik keli iš daugelio atsi-tikimų.

Pabaiga

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenė ir išmokėjo dau-giau kaip SEPTYNIUS MILLIONUS dolerių savo apdrau-tumams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ilgą pasilpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neteikia peino, o teikia patarnavimus savitarpines pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo stud-joms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.60 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTAL APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 80 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Now at GLASER'S

MODEL CSF24E

MODEL CSF24E

Hotpoint EXTRA-CAPACITY NO-FROST FOOD CENTER ON WHEELS

MODEL CSF24E

- 35 3/4" wide, 24.0 cu. ft. big
- 8.92 cu. ft. freezer holds up to 31.22 pounds of food
- 15.10 cu. ft. refrigerator
- No-Frost throughout
- Roll-out wheels
- Automatic ice-maker accessory (optional at extra cost) can be installed in this refrigerator now when you buy it... or it can be added anytime later.
- Four adjustable cantilever shelves in refrigerator
- Convertible meat conditioner
- Twin slide-out crispers
- Slide-out freezer basket
- Ten door shelves
- Five full-width refrigerator door shelves
- Covered cheese compartment
- Covered butter bin
- Juice-can rack
- Two portable egg racks
- Three Easy-Release ice-cube trays and bucket
- Automatic interior lights

EASY TERMS

NO MONEY DOWN

LOW LOW PRICE

Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.

PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Good intentions never saved a penny.

It takes a commitment to save money. To your family, to the future. And maybe to your country. Good intentions just aren't enough.

That's why the Payroll Savings Plan works so well. It's a way of saying "I'm committed."

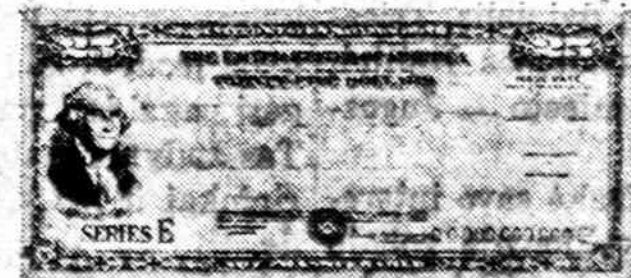
And it's almost effortless. All you do is sign up once, where you work. Then the amount you specify is automatically set aside from your check each payday and put into U.S. Savings Bonds. You have automatic saving power.

After all, it's hard to spend money you don't touch.

Oh, you'll touch it someday. For that house, or dream vacation, or for your kids' college education.

And now there's a bonus interest rate on all U. S. Savings Bonds—for E. Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a compar-able improvement for all older Bonds.

So think it over. The Payroll Savings Plan. It's a small effort, but it's a big commitment. For you and your country.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a smart way to save.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, ILL. 60608

SOVIETŲ LAIVAS LOS ANGELES UOSTE

**Žydai pasitiko demonstruodami prieš rusus;
Lietuviai piketavo ir sudegino vėliavas**

Gruodžio 7 d. Los Angeles uostą pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo aplaukė Sovietų Sąjungos prekinis laivas, atveždamas iš Japonijos geležies, dviračių, televizorių ir kitų prekių.

Vidurdienį radijo žinių pranešimuose jau buvo kalbama apie rusų laivą ir pasakojama, kad jį pasitiko būrys žydų studentų, protestuodami prieš žydų persekiojimą ir neleidimą iš Sovietų Sąjungos išvažiuoti į Izraelį. Pasamdytas helikopteris skraidęs viršum į uostą įplaukiančio laivo, vilkdamas ore didžiulę juostą su parašu, kad žydams sovietijoje būtų duota laisvės, leista jiems iš ten išvykti.

Uoste demonstrantai nebuvo prileidžiami prie laivo arčiau kaip 70 pėdų. Vienas jaunas demonstrantas prasiveržęs pro užtvarą ir užmetęs ant sovietų laivo Izraelio vėliavą. Rusus jūreivis vėliavą paėmęs ir numetęs į vandenį. Kitokių incidentų nebuvo. Žydai turėjo išspausdinti lapelių anglų ir rusų kalbomis, kuriuose išaiškinta, kodėl jie prie laivo demonstruoja. Esą, į Rusiją grįžę jūrininkai papasakos žmonėms, kad Amerikoje yra rūpinamasi sovietijos žydais. Tačiau nedaug galimybių buvo pasiekti jūrininkus ir jiems paduoti tuos agitacinius

ar informacinius lapelius, nes laivas visą dieną ir naktį išstovėjo uoste, o nebuvo paprašyta leidimo jūrininkams išeiti į miestą.

Sovietų Sąjungos laivų Los Angeles uoste buvo keletas anksčiau sustojusių, bet, kaip sakoma, tik nelaimingu atveju — įgulos nariui susirgus ar kitokiam netikėtumui ištikus. Prieš keletą metų nuo čia laikinai sustojusio laivo nušoko čekas jūrininkas. Jam buvo suteikta teikė Amerikoje pasilikti. Jis ir dabar Los Angeles apylinkėse tebegyvena. Žurnalistai jį dabar vėl susirado ir per televiziją parodė. Čekas pasikalbėjime žinių agentūros atstovams pasakojo savo nuomonę, jog pabėgėliai iš komunistinių kraštų neturėtų būti taip staigiai grąžinami sovietijon, kaip sugrąžintas lietuvis jūrininkas Simas Kudirka.

Sovietinis prekybos laivynas įsijungė į reguliarinę tarnybą ir nuolat pagal tvarkaraštį laivai atvyks į Los Angeles uostą. Tvarakaraštis bus paskelbtas kitą mėnesį. Taigi, Amerika turtinga šalis, bet jai prekybos laivai atvyks į Los Angeles uostą. Tvarakaraštis bus paskelbtas kitą mėnesį. Taigi, Amerika turtinga šalis, bet jai prekybos laivai atvyks į Los Angeles uostą.

tai atvežė arbūzų. Per Gudiją traukinio vagonai ėjo papuošti įrašais "Badaujanciai Lietuvai". Dabar, ko gero, sovietai prasiimanys panašius įrašus uždėti ant laivų, jog prekybos veža "ekonominiai susmukusiai" Amerika.

Vakariniai lietuvių piketai

Gruodžio 7 dienos vakare keletas lietuvių suvažioavo į Los Angeles uostą, prie sovietų laivo su piketais. Čia jie kurį laiką pavaikščiojo, sudegino dvi raudonas Sovietų Sąjungos vėliavas. Sovietų jūrininkai ant laivo stovėdai stebėjo, kas dedasi. Lietuviai piketinėdai, kaip ir žydai, nebuvo arti prie laivo prileisti. O kai pradėjo vėliavas deginti, tai ir policijos daugiau atvyko, bet pamatę, ir pasikalbėję su piketininkais, išitinko, jog viskas vyksta taikiai ir tvarkingai, tai policija pasišalinė. Lietuviai piketavo protestuodami prieš lietuvių jūrininko sumušimą ir bendrai prieš komunistinę.

Sovietų laivo įplaukimas į uostą ir žydų demonstracijos buvo vakare rodomos per televiziją. Laivą pasitiko muitinės ir pakrančių apsaugos pareigūnai. Vienas žurnalistas, mesdamas analogiją lietuvių jūrininko pabėgimo istorijai, paklausė vieno pasieniečio, kas bus jei nuo laivo sovietų jūrininkas pabėgs? Pasieniečiai nesutiko atsakyti į šį klausimą.

Sovietų laivo kapitonui taip pat buvo paduotas mikrofonas. Pirmas klausimas buvo: kaip pavyko kelionei? Rusas kalbėjo angliškai. Pasakojo, jog dabar žiemos metas, audros didelės, kelionė buvo nelengva, bet laimingai pasiekė Los Angeles. Antras klausimas buvo: "Ka žinai apie piketus, kurie čia yra?" Rusas visai nesuprato klausimo, padarė labai naivia miną. Reporteris ėmė aiškinti, jog čia prie laivo vaikščioja žmonės su plakatais. Bet laivo kapitonas vis tiek nesusigaujo, apie ką kalbama, mat, sovietijoje tokių piketų nėra. Tada pasigirdo patylos rusiškai sufleravimas ir kapitonas tuoj atsakė: "No". Vadinasi, jis nieko nežino apie piketus.

Ivykiai Vietname ir "Vigilant" laive Martha's Vineyard

Ir gruodžio 7 ir gruodžio 8 dienomis losangeliskė spauda tebešaltino žinias apie lietuvių jūrininką, sovietams grąžintą. Taip pat radijo ir televizijos programose ši žinia tebebuvo. Buvo

Violončeliste Charlotte Moorman pagarsėjo savo išdaigomis. Ji bandė koncertuoti Amerikos scenose iki pusės nuoga, tačiau tvarkos pareigūnai jai tą daryti uždraudė. Dabar Vokietijoje ji apsirengia kareivio uniforma ir ant scenos užšliaužia su pilno šalmo ir savo instrumentu ant nugaros.

komentuojama, jog Amerikos valdžios įstaigos viena nuo kitos meta kaltę, dėl Simo Kudirkos sumušimo ir grąžinimo sovietams. Televizijoje buvo rodomas latvis Briežė, kaip vienas iš to žiauraus įvykio liudininkas.

Grįžtant keletą dienų atgal, kai gruodžio 5 d. vakare rengiausi iš Berkeley keliuonai atgal į Los Angeles, per San Francisco CBS radijo buvo Simo Kudirkos įvykis komentuojamas. Buvo kalbama, jog įvykiai Vietname ir pasienio laive "Vigilant" labai panašūs. Esą, Vietname sušaudyta visai nekalta civilinių žmonių, o "Vigilant" laive sumuštas lietuvis jūrininkas ir grąžintas sovietams. Visa tai rodo, jog Amerikos ginkluotose įėgose yra kažkas negero, trūksta tvarkos ir drausmės, todėl tuo požiūriu Vietnamo ir pasieniečio laivo įvykiai ir esą panašūs.

Liūdna proga prisiminti Dr. Joną Šliupą

Losangeliečiai lietuvių protestuodami prieš Simo Kudirkos išdavimą šimtą valandų (vadinausi, dienomis ir naktimis) piketavo prie federalinio namo, kur yra įvairios federalinės valdžios įstaigos. Demonstracija baigė gruodžio 5 d., nuo federalinio namo į Pershing aikštę atnešdami karstą ir baigdami prakalbomis.

Tomis dienomis nebuvau Los Angeles mieste, tai tik grįžęs apie tai iš kitų pasakojimo sužinojau. Buvo, kaip sakoma, ir mažų nesusipratimų. Piketinėdai atvykę su savo pasigamintais plakatais, kurie nepatikę demonstracijos tvarką prižiūrejusams "akademikams". Viena moteris nešiojusi plakatą, kurio įrašas įspėjė Ameriką saugotis komunizmo. Tvarkdarys paliepęs tokį plakatą nenešioti, nes demonstracija vykstanti kitu tikslu — prieš jūrininko išdavimą. Moteris atžėžusi, jog jį plakatą pagamino ir nešiojanti. Kitam jaunameliui atsiėstas prieš komunistinius plakatus buvęs tvarkdario perplėštas. Girdi, demonstracija buvusi nukreipta prieš amerikiečius, išdavusius jūrininką.

Vakare, gruodžio 5 d., parapijos salėje buvo Fronto Bičiulių surengtas literatūros vakaras. Poezijoje ir kalbose buvęs pami-

nėtas tas nelaimingas Simo Kudirkos sugrąžinimas sovietams. Iš scenos buvusi padaryta net ir tokia "analogija", — bedievis

SLA moterys dirba

SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 3-čią d. Hollywood Inn svetainėje. Pirmininkė p. Helen Čižauskas pristatė naują narę dainininkę Genovaitę Giedraitienę ir pranešė, kad kuopos sekretorė Beatrice Jezavitas yra ligoninėje ir bus jai rytoj padaryta operacija.

Nutarta aukoti sekantiems Kalėdų proga: Tėvynei \$10, Naujienoms \$20, Sandarai \$20, Barcus Radijo \$15, Margutis Radijo \$15, po \$10 Heart Fund, Cancer Fund ir March of Dimes, taip gi \$15 veteranams.

Nutarta pasiųsti dovanas sergančioms narėms: p. Vischulienėi, kuri gyvena Michigan valstybėje ir Della Yoad, Oak Forest.

Jonas Šliupas buvęs įsileistas į Ameriką, o šiam jūreiviui Simui nesuteikta prieglauda...

J. Klauseikis

Po susirinkimo įvyko kūčių vaidė ir "grab bag". C. A.

Vienuolis viską sugadins

Mikelandželas, kaip ir visi to meto žmonės, buvo tikintis. Tačiau jis matė kunigų bei vienuolių veidmainybę ir neretai juos išjuokdavo. Kai dailininkas Sebastianas del Piombas rengėsi tapyti vienuolį San Pietro in Montorio bažnyčioje, Mikelandželas manė, kad vienuolio atvaizdas viską sugadins:

— Vienuoliai pradžudę pasaulį, kuris yra toks didelis, tai ką bekalbėti apie mažą koplyčią.

RETAS DAINININKAS

Kartą pas F. Šaliapiną atėjo jaunas dainininkas ir paprašė garsųjį maestro pasiklausyti jo balso ir pareikšti savo nuomonę. Šaliapinas mielai sutiko ir kantriai klausėsi, o svečiui baigus dainuoti, tarė:

— Tokio dainininko dar nebuvo, nėra ir nereikia!

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga "Naujienų" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą nežiūrint nuotolių ir bus ištikimu ryšininku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$20.00. Prašau siuntinėti "Naujienas" kaip Kalėdų dovaną metams (pusę metų \$11.00).

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVĖ

MIESTAS VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, vardas

Adresas:

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžingins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

today's FUNNY

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send post to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams parstatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-5100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00
trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitoje JAV vietoje:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Rašytojo prievarta ir atsakomybė

Lietuvos komunistų partijos eilėse pamažu pradeda galvą kelti Justinas Kačiulis. Jis vykusiai baigė įvairius okupuotoje Lietuvoje įsteigtus "institutus", gavo reikalingą nušlifavimą Maskvoje ir pradėjo kalbėti "ideologiniais" klausimais. Kartais paskelbia savo "studiją" "Literatūroje ir Mene", parašo Vilniuje leidžiamose Tiesoje, o paskutiniame metu jo "studijos" įdedamos ir į kompartijos mėnesinį žurnalą Komunistą.

Lapkričio pabaigoje jis paskelbė straipsnį Tiesoje, kurį pavadino "Rašytojo atsakomybė visuomenei". Kiekvienam komunistui bent kiek arčiau pažįstamam žmogui yra aišku, kad komunistams didžioji krašto gyventojų dauguma, krašto visuomenė — niekad nieko nereikšė. Jie niekad nekreipė jokio dėmesio į Rusijos gyventojų daugumą, nekreipia jokio dėmesio ir į rusų okupuotų kraštų visuomenę. Žodis "visuomenė" labai dažnai linkniuojamas komunistinėje spaudoje, bet komunistams jis yra tuščiafilduris, labai dažnai vartojamas žiauriai prievartai pridengti.

Kaip rusų okupuotoje Lietuvoje, taip ir kiekviename komunistų pavergtame krašte rašytojas privalo būti atsakingas vietos kompartijai. Tiksliau, kompartijos centro komitetui, nes rusams "kompartijos" sąvoka yra tokia pati, kaip ir "visuomenės". Jeigu kyla reikalas, tai kompartijos narių galvos ritasi taip, kaip ir plačiosios visuomenės. Bus dar tiksliau, jei pasakysime, kad rusų okupuotame krašte kiekvienas rašytojas turi būti atsakingas kompartijos pirmajam sekretoriui arba jo pastatytam politrukui. Rašytojas privalo būti atsakingas pirmajam partijos sekretoriui, bet jie skelbia, kad jis turi būti atsakingas visuomenei.

Jau minėtas Kačiulis, nurodęs, kad komunizmo idealai yra tarybinės literatūros partiškumo pagrindas, šitaip kalba apie menininkų ir rašytojų atsakomybę:

"Kūrybos praktikoje pasireiškdamas daugiausia estetiniu idealu, kumunistinio partiškumo principas, daugelio teoretikų nuomone, sudaro socialinio realizmo metodo esmę. Literatūrinio kūrinio partiškumas — tai tam tikra prasme jo idėjinis estetinis rezultatas, darantis poveikį visuomenei, vėliau ar kitą formuojantis jos nuotaikas. O kuriam tarybiniam rašytojui gali nerūpėti, ką jis pasakys savo skaitytojui, kur nukreips jo emocijas ir min-

PALAIDOJO PREL. MYKOLĄ KRUPAVIČIŲ

Gruodžio 9 d. šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse buvo palaidotas krikščionių demokratų partijos vadas prel. Mykolas Krupavičius. Jis nenorėjo būti palaidotas kunigų skyriuje, o šalia savo giminių jau nebuvo vietos. Prelatas palaidotas senų kapinių skyriuje, visai netoli prelatų Albavičiaus ir netoli naujai pastatyto paminklo.

Diena pasitaikė graži, žmonių ir kapinės privažiavo daug. Prelatą į amžinos ramybės vietą nuleidęsįjį džiaugėsi, kad jį galėjo palaidoti pagal lietuviškas tradicijas ir senus papročius. Galimas daiktas, kad Federacijos vadovybė būtų ir norėjusi prelatai laidoti su geležiniais kabliais ir vežti į naujinę pastatytą, bet daugumos

tis? Menininko atsakomybė visuomenei, partijai — vienas svarbiausių reiškių, užtikrinančių tarybinės literatūros idėjiškumą". (Tiesa, 1970 m. lapkr. 29 d., 2 psl.).

Straipsnio pavadinime Kačiulis kalba apie rašytojo atsakomybę visuomenei, bet pačiame straipsnyje jis jau kalba apie atsakomybę partijai. Visiems suprantama, kad atsakomybė partijai yra atsakomybė pirmam partijos sekretoriui. Tokia tvarka buvo įvesta Stalino laikais, tokia tvarka palikta iki šios dienos.

Kaip dabar to rašytojo "socialistinio realizmo" atsakomybė vykdoma praktikoje? Kaip ji vykdoma rusų okupuotoje Lietuvoje? Išakymo perdavimas ir atsakomybė eina šitokiu keliu: Sniečkus gauna telefonu pranešimą iš Maskvos, kad reikia daugiau duonos, mėsos ir pieno. Sniečkus sukviečia partijos plenumą ir įsako paspartinti darbą, įvesti lenktyniavimą, padidinti gamybą, dirbti šeštadienius ir sekmadienius be jokio atlyginimo. Tų dienų atlyginimą liepia skirti Lenino šimto metų gimimo sukakčiai, ateinančiais metais planuojamam partijos suvažiavimui, Brežnevo paminklui. Plenumas paruošia planus, sukviečia rašytojus ir įsako jiems, kuria kryptimi "kurti".

Kolchozan pasiūstas rašytojas mato, kad iš vargšų kolchozininkų jau labai sunku daugiau ką išspausti. Jeigu nori, kad jie būtų našesni, tai reikia duoti jiems geresnį maistą, didesnę atlyginimą, geresnės darbo priemonės. Jeigu nori, kad lietuviškas kolchozininkas lenktyniautų, tai reikia nuimti nuo jo okupanto uždėtą našą ir duoti jam pačiam apčiuopiamų vilčių... Rašytojas nerado apie reikalingą maistą ir gyvenimo sąlygas, nes tai būtų nerealu, gal ir nesocialistiška. Jis žino, kad komunistinėje sistemoje kalchozų vergai geresnio gyvenimo negali tikėtis. Reikalauti geresnių jiems darbo sąlygų būtų prieš "socialistinį realizmą" ir prieš partijos įsakymus. Aiškus daiktas, kad pagal komunistinį standartą tai būtų neatsakomą.

Lietuvoje rašytojas, laikrastininkas, menininkas yra prievartaujamas. Jis privalo rašyti tai, kas jam įsakta, ką partijos centras nurodo. Jis yra atsakingas tikrai prieš komunistų partijos paskirtus prižiūrėtojus, bet ne prieš visuomenę.

karlų prelatas yra padiršinęs kurie Krupavičių bandė nuskelti... Atsisveikindami lenkiame galvas ir reiškiamę užuojautą artimiesiems ir krikščionims demokratams.

Prieš porą metų, kai kova tikrai prasidėjo ir nesimatė jokios prosvaitės, prelatas Krupavičius, apžiūrėjęs Lietuvių Tautinės Kapinės ir patyręs, kaip tos kapinės buvo suorganizuotos, net paklausė, ar jis būtų priimtas į Lietuvių Tautinės Kapinės. Jam tada atrodė, kad Lietuvių Tautinės Kapinės buvo daug lietuviškesnės, negu airių administruojamos ir lietuvių kunigų visai apleistos kazimierinės.

Sklypų savininkų draugijai ir Regio vadovaujamam komitetui pavyko išlupti kelias nuolaidas iš Chicago katalikų kapų kontroliuojančių airių grupės. Kazimierinės kapinės buvo grąžintos Lietuvių vardas, o norintiems leista laidoti savo artimuosius be koplyčios ir be kablų. Prel. Krupavičius ragino kovoti už lietuvių teises, ir jis pats galėjo pasinaudoti tos kovos rezultatais.

Regis, Barzdukas, Maggenti, Giedraitienė ir visa eilė lietuvių kovojo už lietuviškas tradicijas ir lietuvių teises, o federacijos vadovybė pritarė airių planams. Prel. Krupavičius buvo priešingas airių pasiūlymams ir ragino nenusileisti.

Prie kapo trumpą kalbą pasakė Matulionis, buvęs Vliko pirmininkas.

Gruodžio 8 dienos vakarą Petkaus koplyčioje įvyko visuomenės atstovų atsisveikinimas su prel. Krupavičium. Kalbėjo katalikiškų ir kitų organizacijų atstovai. Kalbėjo Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis, Alto pirmininkas dr. Kazys Bobelis, ateitininkų — dr. J. Meskauskas, Balfo — Alb. Dzirvonas, Laisvės komiteto — P. Vainauskas, Valstiečių Liaudininkų — dr. Vanda Sruogienė, Savanorių — Ramovėnų — J. Švedas, Kadados lietuvių — J. Simanavičius, Socialdemokratų — J. Skorubskas, Naujienų — M. Gudelis.

M. Gudelis, atsisveikinimo metu, be kitų minčių, tarė:

— Suejome pagerbti ir atsisveikinti didelį lietuvi. Jis buvo ne vien krikščionių demokratų dvasios vadas, bet jis buvo žymus lietuvis. Jam rūpėjo bažnyčios reikalai, bet jis visą laiką rūpinosi ir Lietuvos reikalais. Mes žinome, kad mirė didelis lietuvis, todėl ir žinia apie prel. Krupavičiaus mirtį pranešėme pirmame puslapyje, didelėmis raidėmis. Mes esame įsitikinę, kad tie,

Jėzuitų vardu kalbėjo kun. G. Kijauskas, džiukų — V. Greblūnas, skautų — A. Klorė, mo kytojų — A. Gulbinskas, LB komiteto pasauliečių teisėms ginti šv. Kazimiero kapinėse — Algis Regis, frontininkų — P. Narutis, agronomų — J. Sadūnas ir kiti. Kalbėjo visų katalikiškų organizacijų atstovai, tiksliai velionies neatsisveikino dabartinė Draugo redakcija.

Korespondentas

Pataria globoti Simą Kudirką

Demokratų partijos centro komiteto pirmininkas Lawrence F. O'Brien pataria prezidentui Nixonui imtis žingsnių, kad rusai neužkankintų ir nenuždytų sovietų policijai atiduoto lietuvių jūrininko Simo Kudirkos. JAV Pakraščių Sargybos, reikalo visai neištyrusios, atidavė jūrininką Kudirką rusams, todėl prezidentas turėtų teisę pareikalauti, kad rusai jūrininko nekankintų ir nenuždytų.

Demokratų Partijos Centro Komitetas išsiuntinėjo visai Amerikos spaudai ir radijo stotims pranešimą prašydami paskelbti Demokratų Partijos pirmininko nuomonę šiuo klausimu. Oficialus Demokratų Partijos pareiškimas šitaip skamba:

"Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui neužtenka pareikšti savo pasipiktinimą žiauriu elgesiu su globos šimame krašte siekusių lietuvių jūrininku. Prezidento pasibaurėjimui, naujai paskelbtos taisyklės dar mažai naudos atneš draugiam jūrininkui. Jis ir visas pasaulis yra paveiktas fakto, kad Simas Kudirka įsako į Amerikos laivą, kuriame jis tikėjosi prieglaudos, bet buvo tuojau atiduotas sovietų jūreiviams, kad jį sumuštų ir pritaikytų bet kokią kitą jo laukiantį "teisėtumą".

Prezidentas Nixonas turėtų dabar, — jeigu jį pasipiktinimas ką nors reikštų, — paveikti pasaulio nuotaikas, reikalaudamas sovietų valdžios teip sėdumo ir padoraus elgesio su Simu Kudirka. Turėtų būti panaudotos visos diplomatinės priemonės ir gautos užtikrinimas, kad Simas Kudirka daugiau nenukentėtų dėl to nepatikėtino JAV agentų elgesio su juo. Prezidentas Nixonas tu-

rėtų panaudoti savo galią ir padaryti viską, kad jūrininkas Kudirka gautų leidimą iškurti Jungtinės Amerikos Valstybėse, baigia pareiškimą demokratų partijos pirmininkas.

Už 1000 zl. sugavo vėlinį

Sileizijos lenkų laikraštis "Goniec Gornoslaski" aprašo, kaip viena lenkė 70 metų senutė Mariana iš Svientochlovių daug naktų negalėjo miegoti, jai vis vėlinas nedavė ramybės. Norėdama atsipalaiduoti nuo to antkryčio, senutė pasikvietė ragauti mokačią čigonę, kuri pradžioje už 1000 zlotų vėlinį sugauti ir uždaryti.

Po kelių minučių "varažijimo" čigonė iškėlė senutei mažą plastikinį indelį, kuriame spardėsi uždarytas vėliniukštas.

Viskas būtų pasibaigę abipusiškai pasitenkinimu, jei ne senutės anūkas, kurs tuo momentu aėjęs susidomėjo atliktu pertraktacija ir plastikiniu indeliu ir nieko nesakęs nulupo viršelį. Iš indelio išskrido jame uždarytas karkvabalas.

FRANKENSTEINĄ IŠRADO MOTERIS

Vargu bėra likęs, kas nebūtų matęs kino filmo su vaikščiojančiu milžinu lavonu "Frankenstein", kurį žiūrėti patariama "tik stiprių nervų" publikai. Tas baubo filmas nebuvo susuktas iš specialiai jam parašyto teksto, o yra įvairiausiais variantais pagamintas iš 1818 metų seno romano, kurį parašė žinomo anglų poeto Percy B. Shelly žmona Mary Shelly. Tai buvo ilgas, serijomis atkarpose leidžiamas fantastinis skaitymas, kurį autorė net romanu nevadino.

Šių laikų žmogus vienoje kišenėje nešiojasi ramiančias tabletes, kitoje upą sukėlančias

HENRIKAS TOMAS - TAMASKAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

Pakalnės (Lankos) ir Labguvos apskritys

Devyni nemunai, devynios saulės.
Ir mirksta debesy kaip žąsys vandeny.
Kaimėnė kuterių, prigludusi prie kranto,
Sviečia žuvm alsuoja ir aitrta derva.

Kada užgėsta raudoni stogai žalių kaštonų vygė,
Skirvytė mirkioja bakenų akimis.
Devyni nemunai žvaigždės per naktį plukdo
I kūršių marių mėlynus tinklus.

Vytautas Mažiūka

26

Vaikioščiškai net ir besimaudydami prasimanydavo įvairių žaislų, kai kuriems panaudodami tų pačių vandens lėlių žiedus. Geltonųjų vandens lėlių žiedai savo riebia apskrita formą vaikų vaizduotėje atrodėdavo vaizduoją riebias kiaulytes. Todėl besimaudydami jie prisirinkdavo tų žiedų, į kiekvieną susmeigėdavo po keturis pagaliukus ir turėdavo "kiaulytę" net su kojomis. Tada kiekvienas "ganydavo" savo kiaučių kaimėnas, įsivaizduodami save kerdžių rolėje.

Norvišaičiuose buvo pradžios mokykla apylinkės vaikams. 1914 — 1921 metų laikotarpy šią mokyklą lankė apie 60 vaikų. Kadangi mokykloje tebuvo tik vienas klasės kambarys ir mokykloje mokytojas tik vienas mokytojas, tai vyresnių klasių mokiniai turėdavo pamokas ir po pietų. Pietų pertraukai vaikams buvo duodama pusantros valandos. Daugelis mokinių pietų pertrauką praleisdavo besimaudydami netoli mokyklos esančiame Ulpešio upelio dubury.

Nerūpestingos jaunystės dienose, po maudymosi Ulpešio upely, Vilius Bagdonas dažnai išsitiesdavo žolynų kilime ant upelio kranto, klausydamas nesus-

Lapynų aštuonkampė lietuviško stiliaus bažnyčia su pavelskio šio frontone ir gandrulizdžiu ant viršaus

kaitomų paukščių čiulbesio, paupius supančių medžių lapijoje, stebėdavosi vasaros žydrumu ir gėdėdavosi padangėse ratus sukančių gandrų sklandymu. Tas dienas prisimindamas, jis ir šiandieną tebesilgi to savo vaikystės dienų pasaulio.

GILIJOS ŽEMUPYS

Kaip jau anksčiau buvo minėta, Gilijos žemumų apylinkių istorija yra surišta su architekto barono Pilypo von Chieze vardu. Jis buvo ateivis iš Olandijos, įstojęs į Brandenburgų kurfiursto tarnybą. Pagla jo planus buvo pastatyti Potsdamo pilies pagrindiniai rūmai prie Berlyno. Jis yra vadovavęs Berlyno pilies rūmų statybai ir Oderio - Spree upių kanalo kasimui. Didžiajam kurfiurstui pavedus, jis apsiėmė ir Gilijos upės vagą sutvarkyti, bei čia reikalingų kanalų kasimo darbams vadovauti. Už tai kurfiurstas jam Gilijos žemumų srityje padovanojo nemažus plotus žemių, kurias jis savo lėšomis nusausino ir įkūrė čia savo dvarus. Baroniui Pilypui von Chieze apie 1693 metus pasimirus, jo žmona Luizė Katarina, gimusi baronaitė von Rauter, vėliau ištėkėjusi už grafo Truchsess-Waldburg tas Lapynų valčiūje turimas žemių valdas dar padidino. Rysium su tomis valdomis visais Lapynų valdžius dar vadinamas ir Rautenburgo grafyste.

1741 metais, vedybų keliu, Rautenburgo grafystės žemių valdos kaip pasoga perėjo į grafų Keyserlingk šeimos valdymą. Rautenburgo dvaro rūmai prie Lapynų bažnytkaimio architektūriniai atžvilgiu nebuvo daug imponuojantys, bet garsėjo čia surinktu turtingu portretų rinkiniu. Dvaro savininkai ypač didžiavosi tuo faktu, kad čia savo laiką dvaro ponų vaikų mokytoju yra buvęs garsusis filosofas Emanuelis Kantas.

Gilijos vagą sutvarkius ir reikiamus kanalus prakus, Gilijos kanalų sistema tapo labai svarbia ir net tarptautinio pobūdžio vidaus vandenimis susisiekimo arterija. Vasaros navigacijos sezono metu, Gilija praplaukdavo praėjusio šimtmečio pabaigoje maždaug po 2500 laivų su 127.000 tonų krovininių ir virš 800 sielių su 300.000 kubinių metrų miško medžiagos.

Gilijos žemumų srityje mes randame tris žymes-

Lapynų dvaro rūmai

nus Pakalnės ir Labguvos apskričių miestelius, būtent Lapynus, Kryžionius ir Giliją.

Lapynai yra valščiaus centras, išsistatęs prie Gilijos upės Pakalnės apskrities ribose. 1939 metais Lapynų miestely, susidedančiame iš trijų dalių, buvo apie 1300 gyventojų. Jų tarpe mes užfinkame Berentų, Krusačių, Kukulių, Peteračių, Gailių, Gerulių, Pečelių, Kvedenačių, Brozačių, Bendikių, Girulačių, Kadaračių, Kubačių, Rimkių, Rudajūčių, Skerių, Strazdaičių, Csačių, Vaivaldų, Venskačių ir kitų lietuvininkų pavardes.

Lapynų valščiai priklausančiuose Degimų, Jonaičių, Kaukų, Didžiųjų Krauleidžių, Mažųjų Krauleidžių, Mažrimų, Mostačių, Norvaišių, Oznugarių, Prūdimų, Ragingos, Rogainių, Naujųjų Zenačių, Senųjų Zenačių, Šiupinių ir kituose kaimuose gyveno daugumoje taip pat vien tik lietuvininkai škininkai. Štai Degimų kaimo ūkininkų tarpe mes randame Plonus, Trukų, Vengrių, Kamešauskų ir kitas šeimas, Jonaičių kaime — Damų, Dargių, Gudačių šeimas; Naujųjų Norvaišių kaimas 1938 metais buvo perkrikštytas į Altdumpelkrug. Čia gyveno tarp kitų Klekų ir Naujojų šeimos. Didžiųjų Krauleidžių kaimo gyventojai buvo Vilkių, Venskačių, Kalkininkų, Niklovačių, Roločių ir kitos šeimos, gi Ragingoje randame Barzdaičių, Šlopšnos, Sviderskių, Skambrakų ir Ceračių pavardes.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEimlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais susitarus.

Dr. Anf. Rudoko kabinete perėmė
optometristas.

DR. EDMUND E. CIARA
2105 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 1-5, antradien. penkt. 10-4, ir
sekmadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus
Valandos: pirmadien. ketvirtadien. 5-8,
antradien. 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. ir penktadien. nuo
2 iki 8 v. p.; antradien. ir ketvirtadien.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadien.
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadien.
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIlson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
25 INČŲ
SPALVOTA TV UŽ
ŽEMĄ KAINĄ
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
ATID. SEKM. 11-4

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ŽEMĄ KAINĄ
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadien-
io iki penktadienio 10-11
val. ryto. - Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEimlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONES Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**

Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkdyti ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.

Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės - Josephine Mil-
lirūte ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į:
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namu, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išmokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

The Iron Curtain
Isn't soundproof.
She can't come to you for the
truth, but you can reach her.
Radio Free Europe does get the
truth through.
Write to Radio Free Europe
Box 1886, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

Mergina fone - tik fonas naujos išvaizdos lempai, kurių įvairių futuristinių pavidalų vis dau-
giau matosi krautuose.

E. KARDELIENĖ

MEDŽIO ŠAKNŲ SKULPTORIAUS DARBAI SUDOMINO KANADIEČIŲ SPAUDĄ IR TV

Vieną liūdno rudens vakarą
mums praskaidrino Montrealio
skautų tėvai rėmėjai su B. Staš-
kevičiumi prišakyje surošdami
Prano Baltuonio parodą.

Šaknų skulptūros paroda įvy-
ko lapkričio 28 d. Aušros Vartų
salėje, kuri šiuo metu remontuo-
jama ir labai gražinama, kad
atrodytų tikrai graži salė, o ne
rūsūs.

Iniciatyvą pasiėmė parapijos
choras ir choristė Z. Urbonienė
surinko iš parapijiečių remon-
to reikalams apie 1,000 dol.

Remontas jau baigiamas ir
atnaujintoje išgrąžintoje salėje
šiomet bus bendras visų lietu-
vių Naujų Metų sutikimas.

Jau ir dabar šventiškai atro-
dė išpikuoti ilgi stalai pilni pri-
statytų ir dabar jau gražioje sie-
nose, prikalbinėtų Pr. Baltu-
nio medžio šaknų skulptūrų.

Nors vakaras buvo labai vė-
luojas ir lietingas, žmonių atėjo
daug.

Parodą atidarė skautų tėvų
rėmėjų pirmininkas B. Staške-
vičius ir pakvietė ta proga tar-
ti žodį dr. H. Nagis. Laimingi
montrealiečiai turėdami savo
tarpe poetą H. Nagį. Jis dažnai
įvairiomis progomis paprašy-
tas į mus prakalba.

Jo kalbų žodžiai, atrodo, iš-
rinkti iš daugybės gražių pasa-
kymų, patys gražiausi, stipriausi
ir teisingiausi, kuriais jis po-
etiškai apibūdina įvykį, kurio
proga kalba.

Papasakojo jis ir šiuokart apie
Pr. Baltuonį kaip menininką ir
labai originalų skulptorių, ku-
ris medžių šaknis ištraukia iš
vandens, džiiovina jas kelis me-
tus ir tik tada kapodamas, skap-
tuodamas, šlifnuodamas įgyven-
dina savo menišką idėją, su-
kurdamas originaliausias figū-
ras, kurias matome štai šioje sa-
lėje taip iškilmingai išdėstyta
ant stalų.

Teisingai H. Nagys pasakė,
kad Pr. Baltuonį lietuviai pra-
dėjo vertinti tik tada, kai jis
išgarsėjo tarp svetimausių Ka-
nadoje ir Amerikoje.

Tokia jau skaudi tikrovė, kad
lietuviai patys savęs nemoka,
ar nenori suprasti ir pripažinti,
o gal savimi nepasitiki.

Kai dailininkas R. Viesulas už
savo kūrybą iš amerikiečių ga-
vo daugybę atžymėjimų ir pi-
niginių premijų, o dabar Ita-
lijoje, Romoje, dėsto akademi-
jose meno mokslus kaip ame-
rikonas menininkas, tik tada su-
pratome, kad R. Viesulas yra šio
to vertas. O juk pačioje pra-
džioje savo karjeros nupaišęs
vieną knygą viršelių, buvo ap-
šauktas plagiatorium. Ir kas
būtų buvę iš to R. Viesulo, di-
džiai talentingo menininko, jei
ne amerikiečių įvertinimai?

Panašų pavyzdžių galima
būty rasti net labai daug, bet
užtenka R. Viesulo ir štai Pr.

Baltuonio, iš kurių galima aiš-
kiai matyti, kaip sunku ką nors
dirbti ar kurti tik tarp lietuvių.
Pr. Baltuonio kūrinių paro-
dų buvo jau daug Amerikoje:
Čikagoje, Klevelande, Bostone,
Rochesteryje, New Yorke ir gru-
odžio 12-13 dienomis Detroite.

Kanadoje Pr. Baltuonis kas-
met kviečiamas surošyti parodas
Montrealyje, Place Ville Marie
salėse, o 1969 metais Place Bo-
naventure parodą aplankė vie-
šėsės Montrealyje Newfoundlando
ministeris pirmininkas Joe
Imallwood ir CBC international
radijo atstovas Tom Jagninski,
kuris apie Pr. Baltuonio kūri-
nius kalbėjo per visas CBC pa-
saulines stotis.

Toronte, Ont., parodos buvo
2 kart, Hamiltono, o Ottavoje
buvo ištaigingiausias "Chateau
Laurier" viešbutyje, kur tuo lai-
ku vyko diplomatų suvažiavi-
mas. Jie visi labai domėjosi pa-
roda. Šiame Londone, Ont.,
Lietuvių dienos proga parodos
buvo lietuviams Centennial salė-
je ir anglams Chute instituto
meno galerijoje. Paroda tęsėsi
visą savaitę. Ją aplankė labai
daug žmonių ir žymių meninin-
kų. Televizija iš parodos pada-
rė spalvotą filmą ir ją rodė per
televizijos stotis.

Zymi meno kritikė kanadie-
tė L. Crawford didžiam "The
London Free Press" dienrašty-
je, parašė labai aukštai Pr. Bal-
tuonio meną vertinančią recen-
ziją. Ji rašo: "Pr. Baltuonio pa-
roda yra charakteringa, ryškiai
išsiskirianti iš kitų ligi šiol ma-
tytų vandens išplauto medžio
parodų. Tikrai niekas negali
pralenkti Pr. Baltuonio, kilusio
iš Lietuvos ir paskutiniuosius 20 me-
tų gyvenusio Montrealyje. Tai
nėra eilinis medžio šaknų ap-
dirbimas, bet meniškios vaizduo-
tės kūrybinė išdava".

Džiaugdamiesi, kad Pr. Bal-
tuoniui taip susidomėję svetim-
taučiai ir taip aukštai jį vertina,
ir mes lietuviai susirinkę šį mie-
lą vakarą, besivaisindami susi-
žavę apžiūrėjome parodą.

Šiuokart buvo parodyta tik
60 skulptūrų iš tų 600, kurios
sukurtos nuo 1960 metų.

Aukštai sienoje išdėdžiai kabo
kritikų įvertinta skulptūra "Dan-
tės pragaras". Stovi aukšta, ro-
dos dangun kylanti "Madona",
o išdidi "Dirigentė" rodos tuoj
mostels rankoj laikomą batutą ir
pasigirs muzika.

Džiaugsminga "Laiminga šei-
ma" žmonių ir kita šeima -
frakais ir baltomis maniškėmis
pasipuosę džentelmenai "Ping-
vinai" ir iki mažiausios skulp-
tūrėlės "Konvalijos lapas" vis-
kas gyvena tokiu gyvenimu, ko-
kį panorėjo duoti jiems meni-
ninkas.

Gerai vienas parodos lankyto-
jas pasakė, kad tik žemaitis gali
turėti tokią ištvėrmę ir kantry-
bę, kad iš medžio šaknų, kurios

padaromos stiprios kaip akmuo,
sukuriamas toks stebuklas.

Reikia tik palinkėti žemaičiui
menininkui Pr. Baltuoniui svei-
katos ir ištvėrmės kopiant į me-
no viršūnes.

VIENGUNGIS
Prancūzų kompozitorius D.
Obras visą gyvenimą pragyve-
no viengungiu. Susitikusi jį ka-
ralienė Eugenija kartą paklau-
sė, ar jis niekada nesigailejo,
kad nevedė.

Niekad, jūs karališkoji
didenybė, - atsakė Obras, -
ypač dabar, kai pagalvoju, jog
mano žmonai būtų jau daugiau
kaip 60 metų.

Mokslas yra kaip vaisiai,
kurių kevalas kartus, bet vidus
saldus.

ŽVAIGŽDĖS SCENOSE

Gerai scenos veikėlas yra pirmoji
sąlyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis
iškelia mėgėjus į žvaigždes, išaugina
abejingą publiką nuolatiniams mėgė-
jais, kurie drauge su artistais pergy-
vena scenos būrų žavesį. Arčiau
teatro sezonui, jau dabar reikia pa-
rinkti veikalus. Naujienose yra gaila
gauti naujausius teatrų leidini-
nius:

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI.
Graziai išleista, kietas drobės virše-
lis, 180 psl. knyga. Joje du vaidini-
mai - "Bubulis ir Dundulis", 3 veik-
smų linksmas nutikimas, taip pat
"Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidini-
mas jaunimui ir suaugusiems. Kaina
4 dol. Puikus leidinys kiekvienam
knygos mėgėjui.

Anatolijaus Kairio trys knygos:
VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyri-
nė komedija, premijuota Čikagos Sce-
nos Darbuotojų S-gos, kietais virše-
liais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš
lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150
psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pje-
sė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikėlai bū-
na akstinu gyvuoti esančios scenos
mėgėjų grupėms ir impulsu naujiems
ryžiams, kad lietuviškas žodis, pagar-
biai ir didingai ištartas scenose, iš-
liktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir
sirdyse.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

— Chicago Lietuvių Suvalkiečių
Draugijos priešmetinis narių susirinki-
mas įvyks antradienį, gruodžio 15
d. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W.
43rd St., 8 val. vak. Nariai prašomi
atsilankyti, bus valdybos rinkimai ir
šiaip svarbių reikalų aptarti.
Eugene Strungys, nut. rašt.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo
priešmetinis narių susirinkimas įvyks tre-
čiadienį, gruodžio 16 dieną, trečiadienį
1:00 val. po pietų, Almera Simons
svetainėje, 1640 N. Drake Ave., 103
kamb. pirmam aukšte. Ši kartą kvie-
timų nesiunčiame. Nariai ir narės
prašomi skaitlingai dalyvauti, nes bus
valdybos rinkimai 1971 metams ir ko-
misijos knygoms patikrinti. Malo-
nė ateisvis naujų kandidatų į narius.
Po susirinkimo bus vakas.
W. Mankus, rašt.

— Žemaičių Kultūros Klubo prieš-
metinis narių susirinkimas įvyks tre-
čiadienį, gruodžio 16 dieną 7:30 val.
vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43
Street. Nariai kviečiami atsilankyti,
nes yra daug reikalų aptarti ir bus
valdybos rinkimai 1971 metams. Na-
rių dalyvavimas būtinas.
Rožė Didžiulienė, rašt.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

RUSAI PRIE VILNIAUS STATOSI VASARNAMIUS

Londono Times korespondentas pranešė iš Maskvos:

Tikrumoje ko ne visi sovietų miestų gyventojai savo širdyse tebėra kaimiečiai ir visi, kas tik išgali, stengiasi įsigyti šio ar kitokią "daug" kraštą. Daug gali būti bet kas, pradedant pasiūre arba kampeliu kaimiečių stubejo, baigiant vilniaus.

Vyresnieji partijos, valdžios pareigūnai, vadovaujantieji mokslininkai, sėkmingi rašytojai, teatro žvaigždės ir didelių įmonių direktoriai yra šio atvilgiu labiausiai favorizuojami. Tačiau daugelis žmonių ir daug kuklesnėse pozicijose sugeba pasistatyti kraštą lizdus, galinčius konkuruoti su ištaigingiausiais. Daugumas tokių dancų, kaip jie čia vadinami, yra urmo ir detalių reikmenų paskirstytojai...

Maskvoje kurtoma prieš lietuvius

"Selskaja žizn" (Kaimo gyvenimas) korespondentas iš Vilniaus rašo apie daug statymo įkarštį aplinkui Lietuvos sostinę. Korespondentas ypatingai kreipia dėmesį į Lietuvos Vartotojų Sąjungos vice direktoriaus Juozo Šimoliūno dąčą.

Tas dviejų aukštų pastatas yra pastatytas ant cementinių pilorių prie vaizdingo vanden kričio. Iš antro aukšto balkono galima nerti stačiai apačion vandens baseiną arba balkone sėdėti, meškerioti ir kartu televizijos žiūrėti.

Nors savininkas nemeškeroja ir nemedžioja, tačiau jo namuose yra niša, kur sienoje iškabinti šautuvai, ragai, meškos kailis ir kitoki medžioklės trofėjai.

Maskvoje kurtoma prieš lietuvius

Misteris Šimoliūnas gyvena ištaigingai ir į svečius visuomet kviečia altinkamus žmones.

Kai korespondentas paklausė kai kurių dalykų kito danciko Izaako Kibarkio, kolchozų masinerijų sandėlio vedėjo, šis atsakė: "Ko jūs kabinate prieš mūsų vargšų dancikų? Ar kartais pats nenorėtum turėti gražų naują automobilį? Nerašyk nieko, kaip aš gavau medžiagą savo vasarnamiui ir aš nieko nesakysiu, kaip jums parūpinau automobilį".

Vietoje priėmus pasiūlymą korespondentas šį epizodą pranešė Vilniaus majoro pirmajam pavaduotojui Jonui Smilgevičiui. Bet Smilgevičius neturėjo ūpo imtis žygių prieš draugų danciką.

Majoro pavaduotojas ir pats savo erdvę rezidenciją krašte iš vienos viešosios rekreacijos zonos perkėlė į kitą, paimdamas stambią kompensaciją už tai, kad buvęs "priverstas" persikelti. Tuos pinigus jis sunaudojo pasistatyti didelį mūro dymosi baseiną naujoje vietoje.

Kiti miesto valdininkai pasėkė majoro pavaduotojo pavyzdį, ir, kaip korespondentas rašo, viešos rekreacijos zonos aplinkui Vilnių "sirpsa kaip sniegas pavasari".

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Šlapiausi metai

Oro biuro pranešimu, jau praėjusio penktadienio vakarą beturko mažiau kaip pusės colio sumušti šlapiausių metų rekordą Chicago apylinkėje, bet kadangi lynojo, o vietomis šlapdriba krito ir per šeštadienį, tad nėra abejonės, kad tas pusės colio saikas bus pripildytas su kauptu ir tada 1970 metai galės vadinėti šlapiausiais metais visoje Chicago istorijoje.

Pranešama iš Wisconsin ir Michigano, kad ten daugelyje vietų sniego danga siekia vietomis daugiau dviejų pėdų. Medisone mieste sniego yra 16 colių, Milwaukee aštuoni coliai. Tiek pat Lansinge, Mich.

Temperatūra prie International Falls šiaurėje buvo 12 laipsnių žemiau nulio, o Miami pietuose 75 laipsniai aukščiau nulio.

Oro spėjimai spėja, kad Chicago apylinkėje yra 43 nušimčiai galimybės, kad Kalėdos bus baltos.

CTA skolos po metų sieks 60 milijonų

Chicago tranzito tarnautojai ateinančių metų pabaigoje algų gaus po \$6.39½ valandai, bet užtat CTA turės \$60,000,000 skolų. Tarnautojų yra 12,500, kuriems dar po \$1.31½ valandai algų pakelimas duos 1971 metų biudžetą \$25 milijonų deficitu.

CTA direktorių tarybos ketvirtadienio posėdyje patarėjas Walter McCarter įrodinėjo, kad būtina reikia vėl kelti važmos kainą dar po 5 centus, tai yra iki 50 centų už autobusų pavažiavimą, bet pirmininkas De Ment kol kas pasipriešino, tikėdamas gauti valstybės pašalpą, nors pats pasakė, kad maždaug trečdalis iš Kongreso neseimamų \$3.1 milijonų sumos gauti pagal Mass Transportation Aktą, kadangi CTA neturi

reikalingos sumos prisidėti iš savo pusės.

Pilnas CTA deficitas ateinančiais metais apskaičiuotas \$25,059,999, kurį sudėjus su 1970 metų deficitu susidaro 60 milijonų...

Žymiai pabrangs duona

Patiriama, kad nuo šio pirmadienio žymiai pabranginama visų rūšių duona. Burny Bros. kepyklos savo gaminius pabrangina vidutiniškai po 7 centus, o Tip Top Bakeries už Vienną, prancūzišką ir itališką baltąją duoną pakelia po 8½ centus. Reguliari sumuštiniams vartojama duona 2 svarų kepalukas vietoje 43 centų dabar kaštuos 58 centais.

Esa, riebalai, cukrus pabrangė 3 ir 4 centais, vežikams ir kepejams algos pakeltos praeitą gegužės mėnesį, tai dabar reikia atsiimti (dvigubai).

Du kandidatai į merus

Chicago respublikonai ateinančio balandžio 6 d. rinkimams vienbalsiai parinko savo kandidatų miesto mero Daley vieton buvusį demokratų BGA (Better Government Association) direktorių Richard Friedmaną 41 metų amžiaus. Su Friedmanu kartu kandidatuoti taip pat vienbalsiai parinko: čeką Christopher Bohus ir miesto klerkus ir lenką Chester Lizaką į miesto išdininkus. Friedman, buvęs general. prokuroro Clarke pirmasis asistentas, pasisakė į merus kandidatuoju kaip nepriklausomas ir liksi patraukti į koaliciją respublikonams, nepriklausomus ir liberalus demokratams, taip pat mažumų grupes, jaunomėn ir senius.

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

Romoje parodytos naujos vaikų mados nėra naujos. Tai amerikiečių "knickerbocker", jau buvus mados pasaulyje prieš daugelį metų.

reikalingos sumos prisidėti iš savo pusės.

Pilnas CTA deficitas ateinančiais metais apskaičiuotas \$25,059,999, kurį sudėjus su 1970 metų deficitu susidaro 60 milijonų...

Žymiai pabrangs duona

Patiriama, kad nuo šio pirmadienio žymiai pabranginama visų rūšių duona. Burny Bros. kepyklos savo gaminius pabrangina vidutiniškai po 7 centus, o Tip Top Bakeries už Vienną, prancūzišką ir itališką baltąją duoną pakelia po 8½ centus. Reguliari sumuštiniams vartojama duona 2 svarų kepalukas vietoje 43 centų dabar kaštuos 58 centais.

Esa, riebalai, cukrus pabrangė 3 ir 4 centais, vežikams ir kepejams algos pakeltos praeitą gegužės mėnesį, tai dabar reikia atsiimti (dvigubai).

Du kandidatai į merus

Chicago respublikonai ateinančio balandžio 6 d. rinkimams vienbalsiai parinko savo kandidatų miesto mero Daley vieton buvusį demokratų BGA (Better Government Association) direktorių Richard Friedmaną 41 metų amžiaus. Su Friedmanu kartu kandidatuoti taip pat vienbalsiai parinko: čeką Christopher Bohus ir miesto klerkus ir lenką Chester Lizaką į miesto išdininkus. Friedman, buvęs general. prokuroro Clarke pirmasis asistentas, pasisakė į merus kandidatuoju kaip nepriklausomas ir liksi patraukti į koaliciją respublikonams, nepriklausomus ir liberalus demokratams, taip pat mažumų grupes, jaunomėn ir senius.

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE

REIKALINGA MOTERIS pabūti su vyresnio amžiaus lietuviu moterim, gyv. netoli Lemonto, Skambinti po 5 val. vak. tel. GA 44584

DEPENDABLE WOMAN

For working mother. 5 day week. Steady. Care of two school age boys. 8:30 A. M. til 5:30 P. M. Good salary for right person. References. Excellent transportation near. 642-2273

YOUNG LADY WANTED

FOR GENERAL OFFICE WORK Salary commensurate with ability and experience. Apply: RUBIN BROTHERS 1127 W. DIVISION — 5th Floor 337-3530

HELP WANTED — MALE

Paint Maker (Batch Maker) Shader — experienced Full or part time. Permanent. Call 721-9800

PAINT MAKER (BATCH MAKER)

Shader — experienced Full or part time. Permanent. Call 721-9800

Nuo Chicago negrų kandidatuoti rengiasi kunigas Jesse Jackson, "Duonos krepšio (Breadbasket) direktorius.

— A. Čepulis, gyv. 3548 So. Emerald, Chicago, Ill. (Tel. LA 3-1387) padeda nacių Vokietijoje darbingumo ir sveikatos nurodymams žmonėms sutvarkyti pensijų ir kompensacijų prašymus. (Pr).

— Tomas Jesukaitis žaidžia Louisville universiteto futbolo komandoje, kuri laimėjo Missouri slėnio pirmenybes ir gruodžio 19 d. žais tradicinę Pasadeną rungtynes su Long Beach universiteto komanda. Tomas yra vienas iš geriausių komandos gynėjų su aukštais žaidimo rekordais. Prieš išvykdamas į universitetą jis buvo St. Laurence aukšt. mokyklos futbolo komandos kapitonas. Tėvai gyvena Brighton parko apylinkėje.

— U. Naujokas ir J. Puceta, De LaSalle instituto studentai, už gerą mokymąsi įrašyti į studentų garbės sąrašus. Jų pažymių vidurkis yra B ir A.

— Brighton Parko prekybos rūmai skelbia originalių kalėdinų ornamentų kontestą pradžios mokyklų mokiniams. Kontestui ornamentus reikia pristatyti į apylinkės viešąją biblioteką, 4316 Archer Ave. iki gruodžio 15 d. 4 val. Edwardas Bogus, Standard Federal b-vės pareigūnas yra vienas iš kontesto teisėjų.

— Cathy Sapikas, Jones aukšt. komercinės mokyklos studentė, yra įrašyta į garbės sąrašus junjorų klaseje.

— Chicago Parkų Distrikto gruodžio 19 d. Lincoln ir Garfield parkų šiltadaržiuose atidarys gėlių parodą, kuri tęsis iki sausio 3 d.

— Linas Slavinskas žaidžia Bogan aukšt. mokyklos futbolo komandoje. Žaidėjas buvo pagerbtas specialiose mokyklos iškilmėse.

— Dail. Stasės Kazienės tapybos darbų paroda vyksta Brighton Parko valdinės bibliotekos patalpose, 4316 Archer Ave. Paroda tęsis iki sausio mėn. Biblioteka atdara iki 9 val. vakaro.

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

— Birutė ir Antanas Novickiai, gyv. Ozono Park, N. Y., vietoje Kalėdinų sveikinimų atsiuntė Balfui piniginę auką. (Pr).

— Jonas ir Ona Bertasiū, vietoj sveikinimų ir savo geriausių linkėjimų giminėms, bičiuliams, draugams ir prieteliams ir koalicijų švenčių proga, auksa \$20.00 Brazilų bylos reikalingas. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESNIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI — IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dviejų aukštų namas, moderniški ir nauji įrengimai — jūdrų vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke, \$43,000.

11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų, 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

DAŽAU NAMUS IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrė mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St. Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART

help your HEART FUND help your HEART